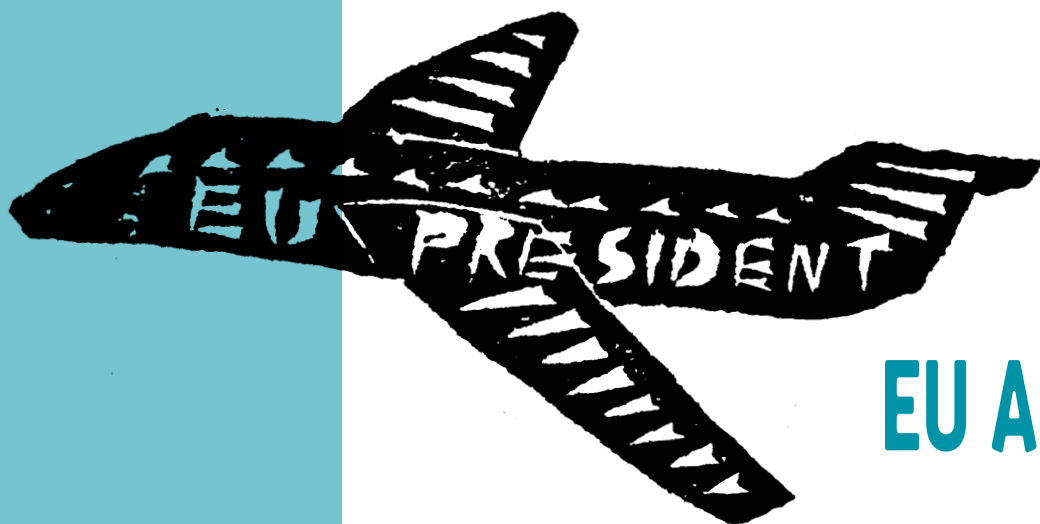


# 6. LEKCE



## EU A SVĚT

### AUTOR

Vít Šisler

### AKTIVITA V KOSTCE

Studenti vytvoří 5 skupin po 5–6. Každá skupina dostane losem jednu zemi/oblast (USA, Čína, Rusko, Blízký východ, Afrika). Poté studenti v každé skupině píš/kreslí na velký list balícího papíru cokoliv, co se jim vybaví v souvislosti s „jejich“ zemí/regionem. Akce trvá pouze tři minuty a studenti tedy musí pracovat formou brainstormingu. Balící papíry jsou poté rozvěšeny po učebně a krátce rozebrány v moderované diskusi. Ve druhé části aktivity – která trvá cca týden – mají studenti za úkol vytvořit druhou verzi plakátu, tentokrát propracovanější a založenou na jejich vlastní rešerši. Na tento druhý plakát mohou lepit články z tisku nebo z internetu, fotografie, mohou kreslit, psát, sprejovat atd. – cokoliv, co podle nich vystihuje danou zemi/region a její vztah k EU. Druhý plakát visí ve třídě pod svou první verzí. Na konci aktivity tak mohou studenti sami vyhodnotit, do jaké míry se odlišují/shodují jejich původní představy s provedenou rešerší a rozebrat s učitelem, co a jakým způsobem formuje jejich představy a obrazy o okolním světě.

#### Souvislosti s hrou *Evropa 2045*, kdy lekci použít:

Aktivitu lze použít kdykoliv, ideálně pak v návaznosti na jednu z následujících událostí: *Čečenská nezávislost, Konflikt v Dárfúru, Nátlak na USA*.

### CÍLE AKTIVITY

Jaký je vztah Evropské unie a Číny? Co dělá mezinárodní vztahy takové, jaké jsou? A jaké vlastně jsou? Všechny tyto otázky by měly studenty vést k tomu, aby se podívali hlouběji za zpravodajská hesla typu „napjaté/ dobré/ špatné vztahy“ a udělali si obrázek o tom, co tyto vztahy utváří a jak následně tyto vztahy ovlivňují běžný život. Zároveň je důležité, aby se studenti uměli kriticky zamyslet nad způsobem, jakým média o těchto vztazích informují.

Studenti by po skončení aktivity měli mít přehled o prioritních tématech vztahu EU a konkrétního státu/ regionu a být schopni vyhledat relevantní informace v médiích.

### ČASOVÁ NÁROČNOST

příprava učitele: 10 min.

práce ve vyučování: 15 min. (zadání a brainstorming), 25 min. (vyhodnocení)

příprava studentů mimo výuku: jeden týden (1–2 hodiny práce)

### POMŮCKY

#### Pomůcky obsažené v balíčku:

Příloha 1 – Lístky s názvy zemí/regionů

Příloha 2 – Formulář pro diamantové řazení

### Pomůcky, které je třeba dále připravit:

- balicí papír, barevné fixy, lepicí páska

## ZDROJE A ODKAZY

Encyklopedie Evropa 2045, kategorie Sousedé EU na <http://www.evropa2045.cz/> > Encyklopedie > Sousedé EU

## POPIS AKTIVITY

### Motivace

Hlavním smyslem aktivity je, aby si studenti sami na základě rešerše vytvořili představu o tom, které hlavní faktory utváří vztah tzv. hlavních světových hráčů a EU. Tato znalost jim následně pomůže kriticky nahlížet na některá politická rozhodnutí jak v reálném životě, tak v rámci výukové simulace Evropa 2045.

### Postup při zadávání

Předem si připravíme 5 lístků s názvy zemí/regionů (USA, Čína, Rusko, Blízký východ, Afrika – příloha 1). Lístky vložíme do obálek nebo přeložíme tak, aby se nedaly přečíst. Studenty rozdělíme do 5 skupin a každé skupině rozdáme balicí papír, sadu fixů a jeden lístek (nebo obálku) s názvem regionu. Studenti si sednou tak, aby v každé skupině mohli všichni psát či kreslit na společný papír (nebo si určí jednoho zapisovatele).

Zadání je jednoduché:

- *Napište a nakreslete na balicí papír co nejvíce slov a symbolů, které se vám v souvislosti s vylosovaným regionem či zemí vybaví. Na práci máte tři minuty.*

Na daný povel studenti lístky či obálky rozbálí a začnou psát. Přesně po třech minutách aktivitu ukončíme. Je vhodné průběžně studentům sdělovat čas, který zbývá do konce aktivity.

Poté, co studenti odloží fixy, je vyzveme, aby balicí papír jako plakáty rozvěsili po třídě. Projdeme jeden plakát po druhém a krátce je se studenty rozebereme.

Za každou skupinu vždy shrňte, která slova a symboly považujete za nejdůležitější, případně uveďte, proč vás dané slovo napadlo a co si pod ním v souvislosti s danou zemí představujete.

Poté vysvětlíte druhou část a skutečný cíl celé aktivity:

- *Do příštího týdne (či do příští hodiny) máte jako skupina za úkol provést rešerši o dané zemi/regionu a na základě této rešerše vyhotovit druhou, propracovanější verzi svého plakátu. Na tento plakát můžete lepit články z tisku nebo z internetu, fotografie, kreslit, můžete psát, sprejovat, vytvářet koláže, atd. Cílem vaší práce je, aby výsledný plakát co nejlépe vystihoval danou zemi/region a její/-ho vztah k EU. Použité zdroje informací si vždy pečlivě poznačte.*

(Jako případnou motivaci k této části aktivity můžeme použít např. umělecké dílo „Entropa“ Davida Černého, který v době českého předsednictví vystavil v sídle Rady EU obří puzzle založené na stereotypch o jednotlivých členských státech – s tím, že cílem studentů je naopak zobrazit „jejich“ zemi či region co nejrealističtěji.)

Plakát je možné rovnou nalepit pod jeho první verzi, takže studenti budou koláže vytvářet průběžně, nebo si ho skupina nechá u sebe a bude pracovat po vzájemné dohodě jiným způsobem (o přestávkách, po vyučování ve škole, u někoho z nich atd.). V každém případě, ve stanovený termín by měl být dokončený plakát nalepený pod svou první verzí. Na konci aktivity tak mohou studenti i vizuálně sami vyhodnotit, do jaké míry se odlišují/shodují jejich původní představy s právě provedenou rešerší.

Po odevzdání plakátů se studenty rozebereme:

- výslednou podobu jejich díla,
- témata, která jsou podle nich klíčová ve vztahu daných zemí či regionů k EU,
- zdroje, které použili pro své rešerše a
- strategii, kterou zvolili pro práci ve skupině.

Rozbor a diskuze by neměly u každé skupiny/plakátu zabrat více než 4–5 minut.

## METODICKÉ POZNÁMKY

- Časový limit pro první část aktivity (brainstorming) můžete prodloužit, zvláště pokud studenti nejsou zvyklí pracovat samostatně ve skupinách. Aktivitu je možné zjednodušit tím, že studentům zadáte konkrétní způsob, jakým mají brainstorming provést – např. určit jenom jednoho zapisovatele, který zaznamená všechny nápady ostatních atp.
- Poté, co studentům zadáte druhou část úkolu, vyzvěte je, ať se ještě v hodině domluví, jakým způsobem zhotoví druhou verzi plakátu – zejména kdy a kde se sejdou, jakou formou budou pracovat a jak si rozdělí úkoly.
- Pro úvodní orientaci při řešení můžete nasměrovat studenty na stránky Encyklopedie Evropa 2045 (viz zdroje a odkazy), kde naleznou základní údaje o daných zemích, shrnutí klíčových témat ve vztahu k EU a odkazy na další zdroje. Nicméně, aktivita záměrně ponechává značný prostor pro vlastní nápady studentů. Způsoby, jak plakát graficky pojmout a zdroje, kde sehnat relevantní informace, jsou ponechány zcela v jejich režii. To zároveň znamená, že neexistuje jediný „správný“ způsob, jak výsledný plakát a celou aktivitu vyhodnotit. Moderovaná diskuze, ve které studenti představí svůj plakát ostatním, dává prostor pro obsáhlejší, slovní zhodnocení a reflexi celé aktivity.
- Po skončení aktivity je důležité se studenty probrat, jaké zdroje informací používali. Vzhledem k tomu, že většina z nich pravděpodobně použije pro řešení úkolu internet, je klíčové věnovat pozornost zejména způsobu, jakým vyhodnotili důvěryhodnost a relevanci použitých stránek. Pokud studenti používají internetovou encyklopedii Wikipedia, možným tématem k diskusi jsou např. úskalí veřejných a kolektivně vytvářených zdrojů, pokud používají oficiální stránky některých států, je možné probrat otázku cenzury a manipulace v autoritativních režimech atd.

## VARIANTY AKTIVITY

- Při závěrečném rozboru témat, která studenti považují za klíčová ve vztahu daných zemí a regionů k EU, můžete studenty vyzvat, ať tato témata napíšou a seřadí podle důležitosti do tzv. „diamantu“ (příloha 2). Do políček studenti vpisují témata podle důležitosti – nahoře nejvíce důležité, dole nejméně. Diamant mohou nalepit vedle svého plakátu.
- Můžete studenty rozdělit do více menších skupin a přidat další země/ regiony – např. Japonsko, Turecko, Austrálii. Počítejte s tím, že závěrečný rozbor pak zabere více času.

## POZNÁMKY